

Vlaams
Parlement

ingediend op **1346** (2017-2018) – Nr. 1
27 oktober 2017 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

houdende diverse bepalingen onderwijs

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	7
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	15
Protocol nr. 61 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – afdeling 2 – onderafdeling ‘Vlaamse Gemeenschap’, en het Overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 12 oktober 2017.....	23
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	35
Advies van de Raad van State	41
Ontwerp van decreet.....	49

MEMORIE VAN TOELICHTING

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikelen 2 en 3

Het aantal leerlingen met thuistaal niet-Nederlands stijgt jaar na jaar. Bovendien genereren anderstaligen jonger dan vijf jaar geen middelen zoals anderstalige nieuwkomers van vijf jaar en ouder.

Daarom werd er voor de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 voorzien in een extra financiële ondersteuning voor bijkomende anderstaligen jonger dan vijf jaar en voor anderstalige kleuters. Deze maatregel wordt nu verlengd in het schooljaar 2017-2018.

Het stimuleren van de totale ontwikkeling van de kleuters is belangrijk. Deze bijkomende middelen kunnen uitsluitend voor taalstimulering worden gebruikt, onder andere voor het aanstellen van onderwijzend personeel in het kader van initiatie in en versterking van het Nederlands.

Artikel 4

De voorliggende bepalingen strekken ertoe om een rechtsgrond te creëren voor het toekennen van extra werkingsmiddelen voor bepaalde opleidingen in het voltijds gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs op basis van specifieke middelen ten laste van de begroting 2017. Het betreft middelen die buiten de gewone kredieten voor de werkingsbudgetten vallen. De huidige bepalingen in de Codex Secundair Onderwijs hebben uitsluitend betrekking op laatstbedoelde budgetten die vastgesteld en verdeeld worden via een puntensysteem. De voorliggende bepalingen gaan daarentegen uit van een forfaitair bedrag per leerling, ongeacht de opleiding in kwestie voor zover die in aanmerking wordt genomen. De extra middelen zijn gekleurd: ze zijn exclusief bestemd voor investering in didactische uitrustingsgoederen. Onder 'investering in didactische uitrustingsgoederen' wordt verstaan: de aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van reeds aanwezige didactische uitrusting. In antwoord op het advies van de Raad van State is met betrekking tot het eventueel terugvorderen van middelen de generieke regeling van het Rekendecreet van toepassing.

Artikelen 5 tot en met 9

Dit ontwerp van decreet heeft betrekking op de overgang van de experimentele naar de organieke regeling voor duaal leren – behoudens voor het buitengewoon secundair onderwijs – en meer bepaald op de totstandkoming van structuuronderdelen met in de benaming de term 'duaal' die van start gaan op 1 september 2018. Verschillende maatregelen moeten worden genomen.

1. Gezien duaal leren door zowel voltijds secundaire scholen als centra leren en werken (deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso) en leertijd) kan worden aangeboden, moet de keuze worden gemaakt of de betrokken opleidingen voltijds dan wel deeltijds onderwijs zijn. Het volume van de school- en werkplek-component samen, de inhoudelijke aansluiting tussen beide, het zich richten naar onderwijskwalificaties, en de studiesanctionering met bijhorende civiele effecten, verantwoorden dat desbetreffende opleidingen als 'voltijdse' opleidingen worden

beschouwd. Dit wordt decretaal vastgelegd zowel in de Codex Secundair Onderwijs als in het decreet Leren en Werken.

2. De totstandkoming van nieuwe structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs wordt in het huidige regelgevend kader bepaald in:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2007 tot vaststelling van de indienings- en adviseringsprocedure voor voorstellen van nieuwe structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, wat de eerste graad en de tweede graad van het algemeen, het technisch en het kunstsecundair onderwijs betreft;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 houdende de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wat betreft de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau 1 tot en met niveau 4, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Voor dit regelgevend kader ligt de rechtsgrond in de Codex Secundair Onderwijs en in het decreet betreffende de Kwalificatiestructuur.

De vermelde procedures zijn derhalve ook van toepassing op structuuronderdelen met in de benaming de term 'dual'. Echter, die toepassing is niet haalbaar voor die structuuronderdelen die op 1 september 2018 van start zouden gaan in het geval op die datum het organieke systeem van dual leren in voege treedt. De Vlaamse Regering zal derhalve de exhaustieve lijst van die structuuronderdelen vastleggen, weliswaar gebaseerd op de matrix secundair onderwijs. Het is belangrijk hiervoor voldoende tijd te nemen om bij de betrokken stakeholders het noodzakelijke draagvlak te creëren.

Het voorgaande betekent dus dat als rechtsgrond voor de oplijsting van duale opleidingen die per 1 september 2018 organiek van start kunnen gaan bij beslissing van de Vlaamse Regering, het artikel 129, §1, van de Codex Secundair Onderwijs wordt genomen maar met uitzondering van de passus "dat de Vlaamse Regering de indienings- en adviseringsprocedure (voor nieuwe structuuronderdelen) bepaalt". Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de Raad van State.

3. Op het vlak van timing moet ook rekening worden gehouden enerzijds met de nodige schikkingen die een onderwijsverstrekker moet kunnen treffen als zijn studieaanbod wijzigt en anderzijds, en op de eerste plaats, met de programmatieprocedure die aan de uitbreiding van dat studieaanbod voorafgaat. Vermits de Vlaamse Regering eerder heeft beslist dat structuuronderdelen met in de benaming de term 'dual' enkel programmeerbaar zijn na haar goedkeuring, geldt in beginsel de codexbepaling die stelt dat het schoolbestuur uiterlijk op 30 november van het voorafgaand schooljaar een programmatieaanvraag moet indienen. Omwille van de haalbaarheid wordt deze termijn uitzonderlijk verlengd maar wordt tevens een limietdatum ingeschreven voor het regeringsbesluit. Op die wijze wordt de rechtszekerheid voor alle belanghebbenden gevrijwaard.

4. Tot slot wordt er voorzien in een programmatieprocedure die de kans biedt aan scholen die deelnamen aan het proefproject 'schoolbank op de werkplek', de richtingen uit het proefproject verder te zetten zonder een formele programmatieprocedure te moeten doorlopen. Dit biedt enerzijds leerlingen in zulk structuuronderdeel de mogelijkheid, hun studie, conform het standaardtraject van het project,

binnen dezelfde school en binnen een normaal tijdsbestek te kunnen verderzetten als datzelfde structuuronderdeel op 1 september 2018 organiek of niet organiek wordt. Anderzijds biedt het deze scholen de mogelijkheid de samenwerkingen met ondernemingen in het proefproject verder te zetten in functie van een organieke opleiding.

Samengevat: de voorliggende decretale bepalingen zijn de eerste en noodzakelijke stap om, op het vlak van opleidingsaanbod, duaal leren per 1 september 2018 organiek mogelijk te maken.

Artikel 10

De inwerkingtreding van de afdelingen 1 en 2 van hoofdstuk 2 van dit ontwerp van decreet wordt op 1 september 2017 gezet daar de bepalingen betrekking hebben op extra werkingsmiddelen die worden toegekend voor het schooljaar 2017-2018. De dag van inwerkingtreding valt dan ook samen met de eerste schooldag van vermeld schooljaar.

De afdeling 3 van hoofdstuk 2 van dit decreet treedt in werking op 30 november 2017 om de behandeling van de programmatieaanvragen in de lokale advies- en onderhandelingsorganen, die vereist is voorafgaand aan de indiening bij de overheid, op rechtszekere basis te doen plaatsvinden.

Adviezen van Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en de Raad van State

Het Vlor-advies werd op 17 oktober 2017 uitgebracht. Enerzijds pleit het ervoor om ook extra werkingsmiddelen voor technische uitrusting toe te kennen aan opleidingen deeltijds leren en volwassenenonderwijs. Anderzijds wordt de opstart van het organiek duaal leren per 1 september 2018 als te vroegtijdig beschouwd, temeer omdat het experiment duaal leren nog niet is voltooid, en wordt het inroepen van een spoedprocedure voor advies bij een fundamentele onderwijsverandering betwist.

Het SERV-advies werd op 23 oktober 2017 gegeven. Het sluit aan bij het Vlor-voorstel om ook werkingsmiddelen te investeren in opleidingen leren en werken, maar wijkt ervan af door te stellen dat de ingangsdatum 1 september 2018 van het organiek duaal leren wél een goede zaak is. Tevens merkt de SERV op dat het inschrijven van duaal leren in de Codex Secundair Onderwijs niet evident is.

De overheid blijft bij haar beleidskeuze om vanaf het schooljaar 2018-2019 duale opleidingen in het secundair onderwijs op organieke basis te organiseren. Ze neemt er daarbij akte van dat de meningen ter zake van de betrokken actoren verschillen. De decretale wijzigingen die hier voorliggen hebben enkel betrekking op de voorbereidende stappen om de opstart inzonderheid op het vlak van programmatie mogelijk te maken, wat de spoedprocedure verantwoordt. Uiteraard zal het duaal leren maar effectief opgestart kunnen worden vanaf de goedkeuring van het organiek decreet Duaal Leren (dat op 15 september 2017 door de Vlaamse Regering een eerste maal principieel werd goedgekeurd). Duale opleidingen zijn voltijds secundair onderwijs, waardoor het logisch is dat de overeenkomstige bepalingen in de Codex Secundair Onderwijs worden geïntegreerd.

De overheid wijst er verder op dat het beschikbare budget van die aard is dat een financiële inhaalbeweging voor didactische uitrusting tot bepaalde vormen van onderwijs en tot bepaalde opleidingen beperkt moet blijven. De berekening van de extra middelen per school aan de hand van een forfaitair bedrag per regelmatige leerling waarborgt het gelijkheidsbeginsel. Ten slotte belet niets dat in het kader van onderlinge samenwerking en solidariteit ook andere opleidingsverstrekkers en

andere opleidingen gebruik kunnen maken van nieuwe of geüpdatete apparatuur waarover scholen beschikken.

Advies van de Raad Van State

Het juridisch advies van de Raad van State nr. 62.299/1 dateert van 24 oktober 2017. De Raad beveelt aan om in artikel 4 (investeringsoperatie) van het ontwerp en in de memorie van toelichting (voor wat duaal leren betreft) een tekstuele verduidelijking aan te brengen die niet raakt aan de inhoudelijke strekking. Hieraan is gevolg gegeven. Tot slot stipt de Raad aan dat, hoewel niet ontoelaatbaar, het beginsel van behoorlijk bestuur onder druk staat als schoolbesturen duale opleidingen programmeren zonder dat de decreetgeving inzake duaal leren volledig op punt staat.

Als reactie wordt er de aandacht op gevestigd dat programmatieaanvragen 2018-2019 worden ingediend uiterlijk op 28 februari 2018. Op dat moment zal het voorontwerp van decreet inzake het duaal leren al voor tweede principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering zijn voorgelegd. Bij deze beslissing zal er dus al onderhandeld zijn met de onderwijspartners en zal de input van de strategische adviesraden waar mogelijk en relevant verwerkt zijn. Schoolbesturen zullen zodoende, zij het informeel, op de hoogte zijn van wat duale opleidingen met zich brengen. Daarenboven is het zo dat geen enkel schoolbestuur tot programmatie verplicht is. Een onderwijsverstrekker beslist autonoom of en in welk tempo hij in het duaal stelsel wenst te stappen.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK 1. Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

HOOFDSTUK 2. Dringende bepalingen

Afdeling 1. Verlenging van toelage 950 euro voor taalstimulering van anderstalige kleuters voor schooljaar 2017-2018

Art. 2. In artikel 154, §2, eerste lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 21 december 2012 en gewijzigd bij de decreten van 13 november 2015 en 18 november 2016, wordt de zinsnede "in artikel 76, artikel 173quinquies/2 of artikel 173quinquies/3" vervangen door de zinsnede "in artikel 76, artikel 173quinquies/2, artikel 173quinquies/3 of artikel 173quinquies/4".

Art. 3. Aan hoofdstuk XIIter/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 november 2015 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 18 november 2016, wordt een artikel 173quinquies/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 173quinquies/4 §1. Aan de scholen voor gewoon basisonderwijs die aan een van volgende criteria voldoen, wordt in het schooljaar 2017-2018 een extra toelage toegekend uitsluitend voor activiteiten, vermeld in paragraaf 3 en die berekend wordt volgens paragraaf 2:

- 1° de school vertoont op 27 oktober 2017 een stijging van het aantal kleuters die voldoen aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), ten opzichte van de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor het schooljaar 2017-2018;
- 2° de school telt op 27 oktober 2017 minstens één leerling die uiterlijk op 31 december van het lopende schooljaar jonger is dan vijf jaar en die op 27 oktober 2017 gelijktijdig aan al de volgende voorwaarden voldoet:
 - a) hij is een nieuwkomer, dat wil zeggen dat hij pas sinds 1 juli 2017 of later in België verblijft;
 - b) hij heeft niet het Nederlands als thuistaal of moedertaal;
 - c) hij beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
 - d) hij is maximaal negen maanden ingeschreven, vakantiemaanden juli en augustus niet inbegrepen, in een school met het Nederlands als onderwijstaal.

§2. De extra toelage waar de school recht op heeft, vermeld in paragraaf 1, wordt berekend conform de volgende formule: $950 \text{ euro} \times (C + (D-C))$, waarbij;

- 1° als D-C negatief is, dit gelijkgesteld wordt aan 0;
- 2° C: het totale aantal kleuters in de school, die op 27 oktober 2017 voldoen aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 2°;
- 3° D: de totale stijging aan kleuters in de school, die voldoen aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op 27 oktober 2017 ten opzichte van de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor schooljaar het 2017-2018.

§3. De scholen, vermeld in paragraaf 1, mogen de extra toelage berekend conform paragraaf 2, uitsluitend voor activiteiten in het kader van initiatie in en versterking van het Nederlands voor het schooljaar 2017-2018 aanwenden.

Afdeling 2. Extra werkingsmiddelen voor technische uitrusting

Art. 4. Ten laste van de begroting 2017 ontvangen de scholen van het voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, die gefinancierd of gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap, een forfaitair bedrag van 72,24 euro per regelmatige leerling die op 1 februari 2017 is ingeschreven in een van de volgende structuuronderdelen:

- 1° alle structuuronderdelen van de volgende studiegebieden van het voltijds gewoon secundair onderwijs en van opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs:
- a) Auto;
 - b) Bouw;
 - c) Chemie;
 - d) Grafische communicatie en media;
 - e) Hout;
 - f) Koeling en warmte;
 - g) Land- en tuinbouw;
 - h) Mechanica-elektriciteit;
 - i) Textiel;
 - j) Voeding;
- 2°) structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs:
- a) Aluminium- en kunststofschrijnwerker;
 - b) Auto-hulpmechanici;
 - c) Bakkersgast;
 - d) Betonstaalvlechter;
 - e) Groen- en tuinbeheer dual;
 - f) Grootkeukenhulp;
 - g) Grootkeukenmedewerker;
 - h) Hoeklasser;
 - i) Hulpkelner;
 - j) Hulpwever;
 - k) Interieurbouwer;
 - l) Keukenhulp;
 - m) Keukenmedewerker;
 - n) Lasser monteerder;
 - o) Lasser monteerder BMBE;
 - p) Lasser monteerder MIG/MAG;
 - q) Lasser monteerder TIG;
 - r) Loodgieter;
 - s) Machinaal houtbewerker;
 - t) Metselaar;
 - u) Meubelstoffeerder;
 - v) Onderhoudsassistent;
 - w) Plaatbewerker;
 - x) Plaatlager;
 - y) Puntlasser;
 - z) Schilder-decorateur;
 - aa) Slagersgast;
 - ab) Stratenmaker;
 - ac) Tuinbouwarbeider;
 - ad) Vloerder-tegelzetter;
 - ae) Werfbediener ruwbouw;
 - af) Werkplaatsschrijnwerker;
 - ag) Zeefdrukker.

De school gebruikt de middelen, vermeld in het eerste lid, alleen voor de aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van al aanwezige didactische

uitrusting voor de structuuronderdelen die die middelen hebben gegenereerd. Die uitrustingsgoederen zijn noodzakelijk, duurzaam en direct gerelateerd aan het leerplan of het opleidingsprofiel in kwestie.

De schriftelijke bewijsstukken van de aanwending liggen in de school ter controle voor de verificatie en inspectie van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. De middelen, vermeld in het eerste lid, die niet zijn aangewend of manifest niet zijn aangewend conform dit artikel, worden teruggevorderd met toepassing van artikel 102 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Afdeling 3. Organieke opstart van duaal leren

Art. 5. In het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 13ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13ter. Een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs kan voltijds gewoon secundair onderwijs organiseren als het gaat om structuuronderdelen met in de benaming de term “dual”. In voorkomend geval zijn de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en de uitvoeringsbesluiten ervan over de programmatie en organisatie van die structuuronderdelen, van toepassing.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 16bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16bis. Een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen kan voltijds gewoon secundair onderwijs organiseren als het gaat om structuuronderdelen met in de benaming de term “dual”. In voorkomend geval zijn de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en de uitvoeringsbesluiten ervan over de programmatie en organisatie van die structuuronderdelen, van toepassing.”.

Art. 7. In de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 127/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 127/1. Structuuronderdelen met in de benaming de term “dual” die organiek in het studieaanbod worden opgenomen, zijn structuuronderdelen van het voltijds gewoon secundair onderwijs.

De volgende bepalingen zijn niet van toepassing op structuuronderdelen met in de benaming de term “dual” die op 1 september 2018 in het studieaanbod worden opgenomen:

- 1° artikel 15 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur met betrekking tot de procedure voor erkenning van onderwijskwalificaties;
- 2° artikel 129, §1, van deze codex met betrekking tot de indienings- en adviseringsprocedure voor voorstellen van nieuwe structuuronderdelen;
- 3° de uitvoeringsbepalingen van punt 1° en 2°.”.

Art. 8. Aan artikel 179/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van de datum van 30 november, vermeld in het eerste lid, wordt de programmatie op 1 september 2018 van een structuuronderdeel met in de benaming de term “duaal”, uiterlijk op 28 februari 2018 aangevraagd bij de bevoegde diensten. Die termijn geldt als vervaltermijn. De Vlaamse Regering neemt haar beslissing uiterlijk op 30 april 2018. Als de Vlaamse Regering op 30 april 2018 geen beslissing heeft genomen, is de programmatieaanvraag van rechtswege goedgekeurd.”.

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 179/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/4. Structuuronderdelen die zijn opgericht met toepassing van de volgende regelgeving, en vanaf 1 september 2018 ononderbroken georganiseerd blijven, zijn niet onderworpen aan programmatie:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren in het secundair onderwijs, bekrachtigd bij het decreet van 10 juni 2016, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2017 tot uitbreiding van het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren en houdende diverse maatregelen betreffende basis- en secundair onderwijs, leertijd en leerlingenbegeleiding;

2° het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016 betreffende het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren in de leertijd, bekrachtigd bij het decreet van 10 juni 2016, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2017 tot uitbreiding van het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren en houdende diverse maatregelen betreffende basis- en secundair onderwijs, leertijd en leerlingenbegeleiding.

Een structuuronderdeel als vermeld in het eerste lid, blijft in voorkomend geval in het tweede leerjaar van de derde graad tijdens het schooljaar 2018-2019 georganiseerd op basis van het standaardtraject van het schooljaar 2017-2018.”.

HOOFDSTUK 3. Slotbepaling

Art. 10. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 september 2017, met uitzondering van afdeling 3 die in werking treedt op 30 november 2017.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Buitenlands
Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs

Vlaamse Onderwijsraad

Koning Albert II-Haan 37

BE-1030 Brussel

T +32 2 219 42 99

www.vlor.be

info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 6 oktober 2017

Uitgebracht door de Algemene Raad op 17 oktober 2017 met 29 stemmen voor, 1 stem tegen en 1 onthouding op grond van een schriftelijke procedure

Vorbereiding: werkgroep Beleidsbrief- Programmadecreet op 13 oktober 2017 onder voorzitterschap van Chris Smits

Dossierbeheerder(s): Filip De Bruyne en Roos Herpelinck

1 Algemene opmerkingen

1.1 Extra middelen voor onderwijsprojecten

Het voorontwerp van decreet met diverse bepalingen onderwijs bevat een aantal dringende maatregelen ten laste van de begroting 2017. Deze maatregelen worden via een afzonderlijk decreet geregeld omdat ze geen onderdeel kunnen vormen van een programmadecreet. Parallel met de begroting 2018 heeft de Vlaamse Regering immers beslist dat er op de begroting 2017 een buffer van 135 miljoen euro beschikbaar is. Voor Onderwijs betekent dit dat er extra middelen beschikbaar zijn voor twee projecten:

- de verlenging van de extra premie van 950 euro per bijkomende anderstalige kleuter jonger dan 5 jaar;
- extra werkingsmiddelen voor de investering in didactische uitrustingsgoederen in secundaire technische en beroepsscholen.

De Vlor waardeert dat de Vlaamse Regering extra middelen ter beschikking stelt voor onderwijsprojecten. Hij heeft wel fundamentele bedenkingen over de invulling en de verdere verankering van deze beleidsmaatregelen.

1.2 Timing en procedure

De minister vroeg op 6 oktober 2017 advies aan de Vlor over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs. Ze riep hiervoor de spoedprocedure in.

De Vlor stelt vast dat dit voorontwerp van decreet diverse luiken omvat:

- twee luiken die voortvloeien uit de besprekingen rond de begroting en hebben dezelfde aard als het programmadecreet;
- een derde luik dat de basis legt voor een organieke opstart van structuuronderdelen binnen het duaal leren.

Deze laatste artikelen zijn van een andere aard dan bepalingen die een rechtsbasis leggen voor de opmaak en uitvoering van de begrotingsmaatregelen.

De Vlor vraagt de minister om het adviseringsproces en het advies van de strategische adviesraden een volwaardige plaats te geven in het beslissingstraject van de toekomstige decreten die de begroting begeleiden, zeker als die bepalingen inhoudelijke gevolgen hebben. Een spoedprocedure van 10 werkdagen bemoeilijkt de interne aftoetsing van standpunten binnen de organisaties.

De Vlor vindt het in elk geval onaanvaardbaar dat op die manier de onderhandelingen over dit voorontwerp van decreet parallel verlopen met het adviesproces, en dat een dergelijk decreet én de bijhorende spoedprocedure worden gebruikt voor bepalingen die een fundamentele onderwijsverandering op gang brengen zoals over duaal leren (zie punt 2.3).

2 Advies bij de drie specifieke onderdelen van het voorontwerp van decreet

2.1 Verlenging van de toelage voor taalstimulering van anderstalige kleuters (art. 2-3)

De Vlor vindt het een goede zaak om voor het schooljaar 2017-2018 de maatregel te verlengen waarbij er een premie van 950 euro per bijkomende anderstalige kleuter toegekend wordt aan de werkingsmiddelen van de scholen. Aangezien die doelgroep van anderstalige kleuters jaar na jaar blijft aangroeien, stelt de raad zich wel de vraag of de bijkomende middelen niet recurrent moeten ingeschreven worden in de begroting.

2.2 Extra werkingsmiddelen voor technische uitrusting (art. 4)

De Vlor waardeert de extra middelen voor technische uitrusting in scholen van het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs die technische of beroepsgerichte opleidingen aanbieden. De raad vraagt echter om ook de opleidingen van het deeltijds leren en het volwassenenonderwijs ook mee te nemen in het toepassingsgebied van de maatregel en er dan ook bijkomende middelen voor te voorzien.

Er zijn meerdere standpunten over de wijze waarop de middelen moeten worden toegekend aan de scholen. Een deel van de leden pleit voor een lineaire toekenning van de middelen aan de betrokken scholen. Een ander deel van de leden pleit voor een sokkelfinanciering per structuuronderdeel met daarbovenop een lineair bedrag per leerling.

2.3 Organieke opstart van duaal leren (art. 5-10)

De Vlor stelt vast dat deze bepalingen van een totaal andere aard zijn dan de financiële bepalingen. De Vlor vindt dat dergelijke bepalingen niet thuishoren in dit decreet. Het is bovendien ook een voorafname op het decreet over duaal leren.

De Vlor verzet zich tegen de inwerkingtreding van organieke bepalingen op 1 september 2018. De argumenten hiervoor zijn terug te vinden in het advies van de Raad Secundair Onderwijs over het voorontwerp van decreet duaal leren.¹ De raad houdt daarmee vast aan het principe dat er eerst een degelijke evaluatie van het tijdelijk project 'Schoolbank op de werkplek' moet gebeuren voordat er sprake kan zijn van een organieke verankering. Dat tijdelijk project loopt nog tot en met het schooljaar 2018-2019. Omdat er nog veel onduidelijkheid is over aspecten die nog niet of te beperkt zijn opgenomen in het tijdelijk project, pleit de raad voor een uitbreiding van het tijdelijk project. Hierdoor worden deze artikelen in het decreet diverse bepalingen overbodig.

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over het voorontwerp van decreet duaal leren](#), 12 oktober 2017.

De raad vraagt derhalve om de lijst van 50 duale opleidingen waarover de Vlaamse Regering op 6 oktober 2017 besliste niet organiek te verankeren maar ze te beschouwen als een uitbreiding van het project 'Schoolbank op de werkplek'.²

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
voorzitter

² [Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de studiegebieden en structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, wat duale structuuronderdelen betreft van 6 oktober 2017.](#)

PROTOCOL NR. 61
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING
VAN SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS (VLAAMSE GEMEENSCHAP),
HET COMITÉ VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – AFDELING 2 –
ONDERAFDELING 'VLAAMSE GEMEENSCHAP',
EN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS OP 12 OKTOBER 2017

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 20 oktober 2017

PROTOCOL NR. 61 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);
- COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;

OP 12 OKTOBER 2017

over

HET VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN ONDERWIJS

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Geert BOURGEOIS, Minister-president van de Vlaamse Regering - voorzitter sectorcomité X en comité C2;
2. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs - voorzitter OOC;
3. dhr. Bart TOMMELEIN, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie – lid;
4. mevr. Liesbeth HOMANS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en armoedebestrijding – lid,

en de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

2. het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Mevr. Lieve VANSINTJAN, coördinatie OKO

5. het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Luc COPPIETERS, adviseur

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs.

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers geeft bij het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs zoals het hier voorligt een globaal akkoord, maar wenst wel een paar opmerkingen te formuleren.

Het is zeker positief dat extra middelen worden uitgetrokken voor de technische uitrustingen in scholen van het SO en dat de toekenning van deze middelen iedere school met een van de genoemde structuuronderdelen ten goede kan komen. OKO betreurt dat het middelen betreft die uitdrukkelijk buiten de gewone kredieten voor de werkingsbudgetten vallen waarvan het recurrent karakter onduidelijk is. OKO vraagt zich af waarom deze middelen gekleurd moeten worden toegekend, wat met zich meebrengt dat moet aangetoond worden dat deze uitsluitend aangewend werden voor de aankoop of beveiliging van didactische uitrusting.

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft een protocol van akkoord in verband met het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs, met één bedenking.

Het geeft haar akkoord omwille van:

- dat men rekening gehouden heeft bij het duaal leren met de huidige context waardoor men een afwijking voorziet van de uiterste datum voor programmatie van 30 november 2017 naar 28 februari 2018.
- dat men tegemoet komt aan de vraag van het werkveld waarbij scholen die nu al een duaal project aanbieden binnen het proefproject, automatisch deze duale opleiding mogen verder zetten en geen nieuwe programmatie-aanvraag moeten indienen
- de extra werkingsmiddelen die voorzien worden voor technische uitrusting.

POV heeft echter een **bedenking** bij dit voorontwerp over het onderdeel duaal leren:

- het duaal traject blijft POV zorgen baren, niet zozeer qua inhoud maar wel qua uitrol. Er was altijd beloofd dat het duaal traject binnen een proefproject zou uitgerold worden in een eerste fase. Dat zou dan ernstig geëvalueerd worden om bij een verdere uitrol eventuele bijstellingen te kunnen inpassen.

POV heeft de indruk dat om allerlei niet onderwijskundige redenen alles zeer snel, te snel wordt uitgerold zonder dat er een wetenschappelijk onderbouwde evaluatie gebeurt. POV pleit er nogmaals voor om de uitrol van het proefproject naar een organieke invulling pas door te laten gaan wanneer er een ernstige evaluatie gemaakt is van het proefproject en de nodige bijstellingen zijn uitgevoerd.

De voormelde afvaardiging van de overheid,

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

1. het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal

Dhr. Marc KEPPENS, directeur Dienst Personeel

4. het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

Mevr. Hildegard SCHMIDT, verantwoordelijke belangenbehartiging

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (COV en COC), vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen WILS, adjunct secretaris-generaal COC

Mevr. Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris COC

Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

Mevr. Kathleen BOUWEN, vrijgesteld secretaris beleidsondersteuner COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-Onderwijs

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan akkoord gaan met het voorliggende voorontwerp met uitzondering van de artikels 5 tot en met 9. Deze artikels leggen de basis van een organieke opstart van structuuronderdelen in het kader van duaal leren met ingang van 1 september 2018. Katholiek Onderwijs Vlaanderen heeft de organieke verankering van duaal steeds gekoppeld aan een degelijke evaluatie van het tijdelijk project 'Schoolbank op de werkplek'. Omdat dit tijdelijk project nog loopt tot en met het schooljaar 2018-2019 en er nog veel onduidelijkheden zijn over bepaalde aspecten zoals de leervergoeding, verzekering en vakantieregeling pleit Katholiek Onderwijs Vlaanderen ervoor om de 50 duale opleidingen die op 6 oktober 2017 zijn goedgekeurd gedurende het schooljaar 2018-2019 te organiseren in het kader van de proeftuin 'Schoolbank op de werkplek'. Hierdoor kunnen de artikels 5 tot en met 9 geschrapt worden.

OVSg geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs.

Kleuters OKAN

OVSg vindt het positief dat de toelage voor de taalstimulering van anderstalige kleuters voor het schooljaar 2017 – 2018 voortgezet wordt. Daarbij stelt OVSg de vraag of het mogelijk is deze middelen recurrent te maken.

Extra werkmiddelen voor technische uitrusting

Voor de studiegebieden van het voltijds secundair onderwijs en OV 4 BuSo worden voor STEM en voeding extra werkmiddelen voor investering in didactische uitrustingsgoederen voorzien. OVSg is tevreden met deze injectie en kan zich vinden in het voorgestelde systeem. OVSg maakt evenwel de volgende kanttekening: voor DBSO moeten deze middelen evenzeer worden voorzien. In het volwassenenonderwijs worden deze richtingen ook aangeboden, dit onderwijsniveau zou tevens middelen kunnen gebruiken.

Organieke opstart duaal leren

OVSg kan voor dit gedeelte van het ontwerp van decreet geen protocol van akkoord geven. Ondanks het uitblijven van een grondige evaluatie van de proefprojecten, die noodzakelijk is voor een onderbouwd decreet, lijkt de Regering te willen vasthouden aan het invoeren van duaal leren op 1 september 2018.

OVSg begrijpt dat de voorliggende decretale bepalingen de eerste en noodzakelijke technische stappen zijn om, op het vlak van opleidingsaanbod, duaal leren per 1 september 2018 organiek mogelijk te maken, maar principieel is het moeilijk om in een decreet diverse bepalingen maatregelen over duaal leren goed te keuren, terwijl de tekst van het decreet duaal leren nog niet onderhandeld werd.

OVSg vraagt een verlenging van het proefproject schoolbank op de werkplek.

OVSg meent echter dat het effect op de levensbeschouwelijke vakken en de vakken lichamelijke opvoeding voor de cdo's moet worden uitgeklaard.

COV en COC kunnen slechts gedeeltelijk akkoord gaan met de inhoud van het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs.

COV en COC waarderen dat de maatregel over de bijkomende middelen voor taalstimulering van anderstalige kleuters die in het kader van de asielcrisis worden toegekend, wordt verdergezet. Er blijven immers kleuters toekomen die daarvoor in aanmerking komen.

COV en COC waarderen eveneens de maatregel die extra werkingstoelagen voorziet voor technische uitrusting om het probleem van de structurele onderfinanciering van het technisch en beroepsonderwijs toch enigszins te lenigen. COV en COC wensen op te merken dat er in het volwassenenonderwijs en in het deeltijds kunstonderwijs echter ook noden te lenigen zijn wat betreft technische uitrusting. Deze sectoren zijn door dit decreet spijtig genoeg niet gevat.

COV en COC kunnen niet akkoord gaan met de bepalingen van afdeling 3 van het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs over de organieke opstart van duaal leren. COV en COC hebben immers in het protocol bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project schoolbank op de werkplek rond duaal leren in het secundair onderwijs, al gesteld dat "een implementatie van duaal leren ten vroegste maar kan gebeuren in het schooljaar 2019-2020 omdat de eindevaluatie gebeurt in het schooljaar 2018-2019. COC en COV zijn voorstander van een ernstig onderwijsbeleid wat iets anders is dan een politiek onderwijsbeleid." Toch laat de Vlaamse Regering het politiek beleid blijkbaar primeren op het onderwijsbeleid en voert zij met dit voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs, het duaal leren reeds organiek in op 1 september 2018 zonder de evaluatie van het tijdelijk project af te wachten. Hiermee ondergraaft de Vlaamse Regering zo haar eigen wetgeving, meer bepaald de decretale bepaling van artikel 6 § 2 van het decreet van 9 december 2005 betreffende tijdelijke projecten in het onderwijs, dat zegt dat de haalbaarheid en wenselijkheid van een organieke implementatie in het bijzonder voorwerp van evaluatie moet zijn met het oog op beleidsconclusies.

Met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs geeft het VSOA Onderwijs een protocol van gedeeltelijk akkoord en wenst hierbij volgende opmerkingen te maken

Afdeling 2, artikel 4

Naar analogie met de verdeling voor de ondersteuningsnetwerken, gaat VSOA Onderwijs niet akkoord met het principe van de lineariteit. VSOA Onderwijs sluit zich dan ook aan bij de vraag om een sokkel te voorzien voor de scholen die in aanmerking komen voor de middelen technische uitrusting. Elke school moet volgens VSOA Onderwijs middelen krijgen om in een basisuitrusting te voorzien. Deze moet sowieso voorhanden zijn, ongeacht het aantal leerlingen. Met deze maatregel zullen scholen die al groot zijn, nog meer middelen krijgen ten nadele van niche-studiegebieden en scholen in dunbevolkte gebieden.

Afdeling 3

Het doorduwen van duaal leren, zonder enige vorm van ernstige evaluatie, is een zeer jammere zaak. Dit zal het draagvlak in elk geval niet vergroten. VSOA Onderwijs vraagt zich dan ook af wat de waarde van de proeftuin was indien hier geen lessen uit getrokken zijn.

De afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

3. het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Marc SMETS, afdelingshoofd

Dhr. Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap gaat niet akkoord met het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs.

De middelen voor technische uitrusting in studiegebieden STEM en Voeding (artikel 4) worden lineair toegekend per leerling die is ingeschreven in een van de betrokken structuuronderdelen. De overheid lijkt eraan voorbij te gaan dat de kosten voor uitrusting maar in beperkte mate afhangen van het aantal leerlingen. Ook een kleine school, of een structuuronderdeel met weinig leerlingen, moet voldoende worden uitgerust. Vaak gaat het om scholen die de vrije keuze garanderen. Een sokkelfinanciering per structuuronderdeel met daarbovenop een lineair bedrag per leerling is voor het GO! een noodzakelijke voorwaarde om gelijke onderwijskwaliteit te kunnen bieden, gegeven de grondwettelijke opdracht van het GO! om de vrije keuze te waarborgen.

Het GO! vraagt zich overigens af waarom gelijkaardige structuuronderdelen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs niet voor de extra werkingsmiddelen in aanmerking komen.

Wat de bepalingen betreft ter voorbereiding van de organieke opstart van duale trajecten: het GO! zal ten volle zijn engagementen honoreren, maar blijft van mening dat met een meer doordachte uitrol, ná evaluatie van de proefprojecten, veel kunst- en vliegwerk overbodig was; het GO! gaat er van uit dat het voltijdse karakter van duale trajecten impliceert dat de bepalingen in de Codex Secundair Onderwijs die niet van toepassing zijn op het deeltijds beroepssecundair onderwijs (artikel 2 van de codex), wél van toepassing zijn op duale trajecten in de centra DBSO – met name de bepalingen over de levensbeschouwelijke vakken, waarvoor de overheid dan ook de omkadering beschikbaar moet stellen.

Namens ACOD een protocol van niet akkoord m.b.t. het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs

ACOD Onderwijs apprecieert dat de overheid de maatregel om een extra premie per bijkomende anderstalige kleuter jonger dan 5 jaar ook in 2018 voorziet, maar vraagt dat dit structureel verankerd wordt. Ook de maatregel om extra werkingsmiddelen te voorzien voor de investering in didactische uitrustingsgoederen in secundaire scholen is positief, maar ook het volwassenenonderwijs is bijv. gebaat bij dergelijke investeringen.

ACOD Onderwijs kan zich helemaal niet akkoord verklaren met de opname van fundamentele bepalingen omtrent het duaal leren. Dat deze werkvorm reeds organiek verankerd wordt op 1 september 2018 zonder een degelijke evaluatie van de proefprojecten die tot en met het schooljaar 2018-2019 lopen is een brug te ver.

Brussel, 20 oktober 2017

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

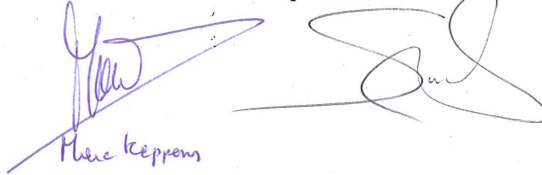
VOORZITTERS,

Geert BOURGEOIS,
Minister-president van de Vlaamse
Regering (SectX+C2)

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Hilde Keppens

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

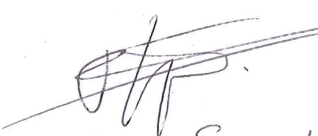

MARC SMETS G. GIESSEUS

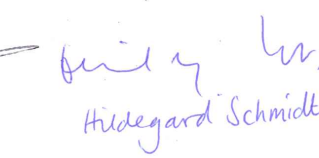
Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Hilde CREVITS,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Onderwijs
(OOC)

Bruno Sagaert

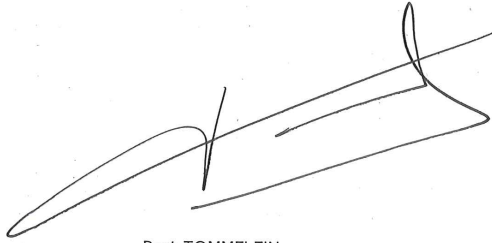
Hildegard Schmidt

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

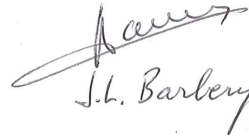

E. Coppin

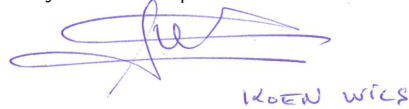
LEDEN,

Bart TOMMELEIN,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Begroting,
Financiën en Energie

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

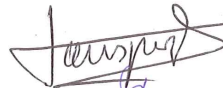
J.L. Barbey

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

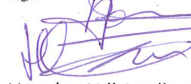
Koen Wils

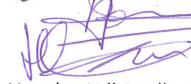
Liesbeth HOMANS,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van
Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en armoedebestrijding

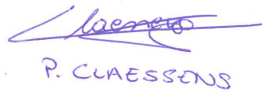
Sylvie Vanuytbroek.

Hildegarde Bouwen

Hildegarde Bouwen

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

P. CLAESSENS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Diverse bepalingen Onderwijs

Brussel, 23 oktober 2017

SERV_20171023_Diversebepalingenonderwijs_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Diverse bepalingen Onderwijs

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs
Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Onderwijs
Ontvangst adviesvraag: 9 oktober 2017
Adviestermijn: 10 dagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad: 23 oktober 2017

Contactpersoon : Mieke Valcke (mvalcke@serv.be)

Mevrouw Hilde CREVITS
Vlaams minister van Onderwijs
Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

contactpersoon
Mieke Valcke
mvalcke@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20171023_Diversebepalingenonderwijs_ADV

Brussel
23 oktober 2017

Diverse bepalingen onderwijs

Mevrouw de minister

De raad geeft een positief advies over de extra middelen voor taalstimulering bij anderstalige kleuters en over de extra werkingsmiddelen voor technische uitrusting voor bepaalde studiegebieden van het voltijds gewoon secundair onderwijs en van opleidingsvorm 3 en 4 van het buitengewoon secundair onderwijs. De raad vraagt dat wanneer deze studiegebieden aangeboden worden in Leren en Werken en in de proeftuin Schoolbank op de Werkplek of in het volwassenenonderwijs, deze extra werkingsmiddelen ook daar worden voorzien. De raad rekent daarnaast op de uitwerking van financiële stimuli voor de toekomstgerichte en kwaliteitsvolle technische uitrusting van het technisch en beroepstechnisch onderwijsaanbod van de scholen die zich als domein- en campusscholen organiseren.

Een aantal bepalingen uit dit voorontwerp van decreet zijn ook (deels) opgenomen in het voorontwerp van decreet betreffende Duaal Leren en de opstartfase. Voor de bepalingen m.b.t. de organieke opstart van duaal leren verwijst de raad dan ook naar zijn advies *Duaal Leren en de aanloopfase* van 18 oktober 2017. In dat advies stelt de raad dat het een nieuw gegeven is dat Duaal Leren wordt ingeschreven in de Codex Secundair Onderwijs. Dat is voor de raad verre van vanzelfsprekend. De raad gaat er in geen geval mee akkoord dat er zaken aan gekoppeld worden zoals het in vraag stellen van het Decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (decreet OAO) van 10 juni 2016.

SERV_20171023_Diversebepalingenonderwijs_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Diverse bepalingen Onderwijs

De raad stelt in hetzelfde advies dat het positief is dat het aanbod in Schoolbank op de Werplek niet onderworpen is aan programmatie. De raad verleent ook een positief advies aan die bepalingen die er voor zorgen dat het Duaal Leren op 1 september 2018 van start kan gaan.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.299/1
van 24 oktober 2017

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘houdende diverse bepalingen onderwijs’

Op 17 oktober 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende diverse bepalingen onderwijs’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 19 oktober 2017. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 24 oktober 2017.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

“de concrete aanrekening en uitbetaling van de extra werkingsmiddelen nog op de begroting 2017 dient te gebeuren. Daarnaast is het ook zo dat dit voorontwerp van decreet een nauwe band heeft met de begrotingsbesprekingen in het kader van de begrotingsopmaak 2018. Daardoor is een behandeling in het Vlaams Parlement die net vóór of gelijktijdig loopt met de begrotingsdecreten 2018, aangewezen. Het decreet moet dan ook net vóór of gelijktijdig in het Vlaams Parlement kunnen ingediend worden. De bepalingen over de organieke opstart van duaal leren moeten in werking treden op 30 november 2017 om de procedures rond de aanvraag van de programmatiedossiers in de lokale advies- en onderhandelingsorganen op basis van rechtszekerheid te laten behandelen.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

3. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt ertoe verscheidene als dringend beschouwde maatregelen inzake onderwijs te nemen.

Het voorontwerp bevat maatregelen met betrekking tot de verlenging van de toelage van 950 euro voor taalstimulering van anderstalige kleuters voor het schooljaar 2017-2018. Daarnaast bevat het voorontwerp maatregelen met betrekking tot extra werkingsmiddelen voor technische uitrusting in het voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, bestemd voor de investering in didactische uitrustingsgoederen in technische en beroepsscholen. Tot slot bevat het voorontwerp voorbereidende maatregelen die de organieke opstart van duaal leren mogelijk maken op 1 september 2018.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

4. Artikel 4, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat de extra middelen “die niet zijn aangewend of manifest niet zijn aangewend conform dit artikel, (...) teruggevorderd [worden] met toepassing van artikel 102 van de Codex Secundair Onderwijs”.

Door te bepalen dat de middelen die niet zijn aangewend of de middelen die manifest niet zijn aangewend conform artikel 4 van het ontwerp, lijkt artikel 4, derde lid, van het ontwerp afbreuk te doen aan artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’. Dit artikel bepaalt immers dat de begunstigde gehouden is tot terugbetaling van een subsidie wanneer hij de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend, of wanneer hij de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend. Ook artikel 102 van de Codex Secundair Onderwijs, waarnaar artikel 4, derde lid, van het ontwerp zelf verwijst, bepaalt dat elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt teruggevorderd van het schoolbestuur.

Artikel 4, derde lid, tweede zin, van het ontwerp moet bijgevolg zo worden geformuleerd dat de middelen “die niet zijn aangewend conform dit artikel” worden teruggevorderd.

Afdeling 3 Organieke opstart van duaal leren

5. Het ontwerp bepaalt dat het “duaal leren” door de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en door de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen voltijds kan worden georganiseerd. Deze centra kunnen structuuronderdelen met in de benaming de term “duaal” aanbieden, als structuuronderdelen van het voltijds gewoon secundair onderwijs. Voor de programmatie van deze structuuronderdelen wordt in een bijzondere aanvraagprocedure voorzien: in afwijking van de bestaande regeling wordt de termijn voor de aanvraag verlengd tot 28 februari 2018. Ten slotte worden van de programmatieprocedure uitgezonderd de structuuronderdelen die thans reeds georganiseerd worden in het kader van de tijdelijke projecten “schoolbank op de werkplek”.

De ontworpen bepalingen bevatten aldus “de eerste en noodzakelijke stap om, op het vlak van opleidingsaanbod” duaal leren per 1 september 2018 organiek mogelijk te maken”.²

Hoewel de voorgenomen werkwijze strikt gezien niet ontoelaatbaar is, moet de Raad van State, afdeling Wetgeving, opmerken dat ze op gespannen voet staat met de beginselen van behoorlijke wetgeving. In het bijzonder vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid is de werkwijze problematisch. Een centrum wordt geacht een keuze te maken voor het organiseren

² Memorie van toelichting bij de artikelen 5 tot 9 van het ontwerp.

van duaal leren, en meer bepaald voor bepaalde structuuronderdelen, zonder kennis te hebben van de (eventuele) organieke regels en voorwaarden voor dit duaal leren.³ Het feit dat de Vlaamse Regering op 15 september 2017 een voorontwerp van decreet over duaal leren principieel zou hebben goedgekeurd⁴ biedt in dit verband vanzelfsprekend geen soelaas.

De decreetgever zal zich er bijgevolg over moeten beraden op welke wijze aan de onderwijsinstellingen voldoende duidelijkheid en zekerheid kan worden verschaft over de voorwaarden en de organisatie van het duaal leren, vooraleer deze instellingen een aanvraag tot programmatie moeten indienen.

Artikel 7

6. In het ontworpen artikel 127/1, tweede lid, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs wordt bepaald dat artikel 129, § 1, van de Codex niet van toepassing is op structuuronderdelen met in de benaming de term “dual”, “met betrekking tot de indienings- en adviseringsprocedure voor voorstellen van nieuwe structuuronderdelen”.

Gelet op het feit dat de Vlaamse Regering, op grond van artikel 129, § 1, van de Codex, de structuuronderdelen met in de benaming de term “dual” moet vastleggen⁵, moet voldoende duidelijk zijn dat de vermelde niet-toepasselijkheid van artikel 129, § 1, enkel en alleen betrekking heeft op de in dit artikel vermelde procedures (inzake indiening en advisering). Het verdient aanbeveling de tekst van het ontwerp of van de memorie van toelichting op dit punt te verduidelijken.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

³ Volgens de Vlaamse Onderwijsraad – Algemene Raad maakt de algemene invoering van het duaal leren “een fundamentele onderwijsverandering” uit (advies over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs van 17 oktober 2017).

⁴ Hetgeen blijkt uit het advies van de Vlaamse Onderwijsraad – Raad Secundair Onderwijs over het voorontwerp van decreet duaal leren van 12 oktober 2017.

⁵ Zoals het geval is in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de studiegebieden en structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, wat duale structuuronderdelen betreft’, dat op 12 oktober 2017 bij de Raad van State, afdeling Wetgeving, voor advies is voorgelegd (nr. 62.289/1).

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Dringende bepalingen

Afdeling 1. Verlenging van toelage 950 euro voor taalstimulering van anderstalige kleuters voor schooljaar 2017-2018

Art. 2. In artikel 154, §2, eerste lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 21 december 2012 en gewijzigd bij de decreten van 13 november 2015 en 18 november 2016, wordt de zinsnede "in artikel 76, artikel 173quinquies/2 of artikel 173quinquies/3" vervangen door de zinsnede "in artikel 76, artikel 173quinquies/2, artikel 173quinquies/3 of artikel 173quinquies/4".

Art. 3. Aan hoofdstuk XIIter/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 november 2015 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 18 november 2016, wordt een artikel 173quinquies/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 173quinquies/4. §1. Aan de scholen voor gewoon basisonderwijs die aan een van volgende criteria voldoen, wordt in het schooljaar 2017-2018 een extra toelage toegekend uitsluitend voor activiteiten als vermeld in paragraaf 3 en die berekend wordt volgens paragraaf 2:

- 1° de school vertoont op 27 oktober 2017 een stijging van het aantal kleuters die voldoen aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), ten opzichte van de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor het schooljaar 2017-2018;
- 2° de school telt op 27 oktober 2017 minstens één leerling die uiterlijk op 31 december van het lopende schooljaar jonger is dan vijf jaar en die op 27 oktober 2017 gelijktijdig aan al de volgende voorwaarden voldoet:
 - a) hij is een nieuwkomer, dat wil zeggen dat hij pas sinds 1 juli 2017 of later in België verblijft;
 - b) hij heeft niet het Nederlands als thuistaal of moedertaal;
 - c) hij beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
 - d) hij is maximaal negen maanden ingeschreven, vakantiemaanden juli en augustus niet inbegrepen, in een school met het Nederlands als onderwijstaal.

§2. De extra toelage waar de school recht op heeft, vermeld in paragraaf 1, wordt berekend conform de volgende formule: $950 \text{ euro} \times (C + (D-C))$, waarbij:

- 1° als $D-C$ negatief is, dit gelijkgesteld wordt aan 0;
- 2° C : het totale aantal kleuters in de school, die op 27 oktober 2017 voldoen aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 2°;
- 3° D : de totale stijging aan kleuters in de school, die voldoen aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op 27 oktober 2017 ten opzichte van de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor het schooljaar 2017-2018.

§3. De scholen, vermeld in paragraaf 1, mogen de extra toelage berekend conform paragraaf 2, uitsluitend voor activiteiten in het kader van initiatie in en versterking van het Nederlands voor het schooljaar 2017-2018 aanwenden.”.

Afdeling 2. Extra werkingsmiddelen voor technische uitrusting

Art. 4. Ten laste van de begroting 2017 ontvangen de scholen van het voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, die gefinancierd of gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap, een forfaitair bedrag van 72,24 euro per regelmatige leerling die op 1 februari 2017 is ingeschreven in een van de volgende structuuronderdelen:

- 1° alle structuuronderdelen van de volgende studiegebieden van het voltijds gewoon secundair onderwijs en van opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs:
 - a) Auto;
 - b) Bouw;
 - c) Chemie;
 - d) Grafische communicatie en media;
 - e) Hout;
 - f) Koeling en warmte;
 - g) Land- en tuinbouw;
 - h) Mechanica-elektriciteit;
 - i) Textiel;
 - j) Voeding;
- 2° structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs:
 - a) Aluminium- en kunststofschrijnwerker;
 - b) Auto-hulpmechanici;
 - c) Bakkersgast;
 - d) Betonstaalvlechter;
 - e) Groen- en tuinbeheer dual;
 - f) Grootkeukenhulp;
 - g) Grootkeukenmedewerker;
 - h) Hoeklasser;
 - i) Hulpkelner;
 - j) Hulpwever;
 - k) Interieurbouwer;
 - l) Keukenhulp;
 - m) Keukenmedewerker;
 - n) Lasser monteerder;
 - o) Lasser monteerder BMBE;
 - p) Lasser monteerder MIG/MAG;
 - q) Lasser monteerder TIG;
 - r) Loodgieter;
 - s) Machinaal houtbewerker;
 - t) Metselaar;
 - u) Meubelstofeerder;

- v) Onderhoudsassistent;
- w) Plaatbewerker;
- x) Plaatslager;
- y) Puntlasser;
- z) Schilder-decorateur;
- aa) Slagersgast;
- ab) Stratenmaker;
- ac) Tuinbouwarbeider;
- ad) Vloerder-tegelzetter;
- ae) Werfbediener ruwbouw;
- af) Werkplaatsschrijnwerker;
- ag) Zeefdrukker.

De school gebruikt de middelen, vermeld in het eerste lid, alleen voor de aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van al aanwezige didactische uitrusting voor de structuuronderdelen die die middelen hebben gegenereerd. Die uitrustingsgoederen zijn noodzakelijk, duurzaam en direct gerelateerd aan het leerplan of het opleidingsprofiel in kwestie.

De schriftelijke bewijsstukken van de aanwending liggen in de school ter controle voor de verificatie en inspectie van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. De middelen, vermeld in het eerste lid, die niet zijn aangewend conform dit artikel, worden teruggevorderd.

Afdeling 3. Organieke opstart van duaal leren

Art. 5. In het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een artikel 13ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13ter. Een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs kan voltijds gewoon secundair onderwijs organiseren als het gaat om structuuronderdelen met in de benaming de term “duaal”. In voorkomend geval zijn de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en de uitvoeringsbesluiten ervan over de programmatie en organisatie van die structuuronderdelen, van toepassing.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een artikel 16bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16bis. Een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen kan voltijds gewoon secundair onderwijs organiseren als het gaat om structuuronderdelen met in de benaming de term “duaal”. In voorkomend geval zijn de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en de uitvoeringsbesluiten ervan over de programmatie en organisatie van die structuuronderdelen, van toepassing.”.

Art. 7. In de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 127/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 127/1. Structuuronderdelen met in de benaming de term “duaal” die organiek in het studieaanbod worden opgenomen, zijn structuuronderdelen van het voltijds gewoon secundair onderwijs.

De volgende bepalingen zijn niet van toepassing op structuuronderdelen met in de benaming de term "dual" die op 1 september 2018 in het studieaanbod worden opgenomen:

- 1° artikel 15 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur met betrekking tot de procedure voor erkenning van onderwijskwalificaties;
- 2° artikel 129, §1, van deze codex met betrekking tot de indienings- en adviesprocedures voor voorstellen van nieuwe structuuronderdelen;
- 3° de uitvoeringsbepalingen van punt 1° en 2°."

Art. 8. Aan artikel 179/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van de datum van 30 november, vermeld in het eerste lid, wordt de programmatie op 1 september 2018 van een structuuronderdeel met in de benaming de term "dual", uiterlijk op 28 februari 2018 aangevraagd bij de bevoegde diensten. Die termijn geldt als vervaltermijn. De Vlaamse Regering neemt haar beslissing uiterlijk op 30 april 2018. Als de Vlaamse Regering op 30 april 2018 geen beslissing heeft genomen, is de programmatieaanvraag van rechtswege goedgekeurd."

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 179/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 179/4. Structuuronderdelen die zijn opgericht met toepassing van de volgende regelgeving, en vanaf 1 september 2018 ononderbroken georganiseerd blijven, zijn niet onderworpen aan programmatie:

- 1° het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond dual leren in het secundair onderwijs, bekrachtigd bij het decreet van 10 juni 2016, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2017 tot uitbreiding van het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond dual leren en houdende diverse maatregelen betreffende basis- en secundair onderwijs, leertijd en leerlingenbegeleiding;
- 2° het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond dual leren in de leertijd, bekrachtigd bij het decreet van 10 juni 2016, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2017 tot uitbreiding van het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond dual leren en houdende diverse maatregelen betreffende basis- en secundair onderwijs, leertijd en leerlingenbegeleiding.

Een structuuronderdeel als vermeld in het eerste lid, blijft in voorkomend geval in het tweede leerjaar van de derde graad tijdens het schooljaar 2018-2019 georganiseerd op basis van het standaardtraject van het schooljaar 2017-2018."

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Art. 10. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 september 2017, met uitzondering van afdeling 3 die in werking treedt op 30 november 2017.

Brussel, 27 oktober 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS